

Què és el passaport fitosanitari?

La Unió Europea ha establít una normativa de sanitat vegetal a fi d'evitar la introducció i proliferació en el seu territori de certs organismes nocius per als cultius i les poblacions silvestres. El passaport fitosanitari és l'instrument que indica que les partides de vegetals i productes vegetals potencialment portadors dels esmentats organismes han sigut examinades i estan lliures dels esmentats organismes nocius. Aquest instrument ha d'acompanyar els vegetals i productes vegetals afectats per la normativa de sanitat en el seu moviment.

Qui té obligació d'expedir el passaport fitosanitari?

Estan obligats a utilitzar el passaport fitosanitari els productors, comerciants i importadors de les espècies i els productes vegetals regulats per la normativa europea de sanitat vegetal. Per a això, han d'estar inscrits en el Registre Oficial de Productors, Comerciants i Importadors de Vegetals i Productes Vegetals i mantindre un registre que incloga la relació de passaports emesos.

Format i tipus de passaport fitosanitari

El passaport fitosanitari pot tindre dos formats: bé com a etiqueta completa amb tota la informació requerida, o bé com a etiqueta simplificada (autoadhesiva o autoimpresa) inclosa en el document d'acompanyament (albarà, factura o document de proveïdor). Al seu torn, la normativa preveu l'ús de tres tipus de passaport, segons el cas:

- Passaport fitosanitari (estàndard).** Ha de contindre la informació següent: el rètol “Passaport fitosanitari CE”, el número de passaport (núm. de productor assignat en el registre de productors, comerciants i importadors), la identificació de la partida (número de lot, setmana o número de sèrie), el país d'origen (PO) si prové d'un país no membre de la UE. En l'etiqueta (en el cas de model d'etiqueta completa) o en el document d'acompanyament (si s'usa etiqueta simplificada), ha d'incloure's el nom llatí de l'espècie i la quantitat (núm. de plantes, kg de fruits, etc.).

- Passaport fitosanitario amb distintiu ZP.** A fi de protegir certs cultius o poblacions naturals, la normativa ofereix la possibilitat de declarar una àrea geogràfica lliure d'un determinat organisme com a zona protegida. El moviment de partides de vegetals o productes vegetals potencialment portadors de l'esmentat organisme a l'esmentada zona requereix controls específics previs per part de l'administració. En aquests casos ha d'utilitzar-se el denominat passaport fitosanitari ZP, que inclou, a més de la informació assenyalada per al tipus estàndard, la sigla “ZP” seguida del nom del país o zona protegida destinació de la partida o bé el seu codi.

- Passaport fitosanitari amb distintiu RP (o de substitució).** Si es compren partides i es mesclen o divideixen per a la seua posterior comercialització, el passaport fitosanitari inicial ha de substituir-se per un altre. En aquest cas, l'etiqueta ha de retolar-se amb el distintiu RP i incloure el número de registre del primer productor o importador, si és el cas. La resta de la informació és comú amb el passaport fitosanitari estàndard.

Model de passaport fitosanitari (estàndard) i ZP en format d'etiqueta simplificada	Model de passaport fitosanitari de substitució en format d'etiqueta simplificada
PASSAPORT FITOSANITARI C.E. GENERALITAT VALENCIANA Nº de productor: ES-17-XX/ZZZZ Identificació de la partida: P.O. Z.P.	PASSAPORT FITOSANITARI R.P. GENERALITAT VALENCIANA ES-17-XX/ZZZZ Núm. de passaport original: P.O. Z.P.

Expedició de passaport fitosanitari i control en recepció

• Fruits, llavors, plantes i parts de plantes

Producció: s'ha de presentar una declaració, abans del mes de febrer de cada any, amb les espècies i quantitats que es preveu produir en la campanya corresponent. En cas de produccions no declarades, ha de presentar-se una declaració complementària en el termini màxim d'un mes des que es produeix la modificació.

Fruits i llavors de pins i avet de Douglas: ha d'analitzar-se la presència de *Fusarium circinatum* i sol·licitar l'autorització d'expedició de passaport abans de moure el lot de pinyes de la zona de recol·lecció. Quan aquest fet siga impossible, ha d'efectuar-se la sol·licitud d'expedició de passaport per a les llavors (en la declaració anual o de forma complementària, si és el cas) abans del seu moviment des del lloc d'obertura de les pinyes. S'hi ha d'adjuntar la declaració oficial per part de l'administració corresponent d'absència de símptomes de *Fusarium circinatum* en el lloc de recol·lecció, el resultat de l'anàlisi del laboratori oficial o laboratori autoritzat i el certificat patró del lot.

Comercialització intermèdia: el comerciant ha d'exigir que les partides que reba vagen acompanyades pel corresponent passaport fitosanitari. En la seua venda posterior, si hi ha subdivisió de la partida, ha d'utilitzar el passaport de substitució.

Recepció de plantes en repoblacions: el tècnic ha d'exigir que les partides de les espècies regulades que vagen a introduir-se en el medi natural estiguen acompanyades pel passaport fitosanitari.

Importació: s'ha d'exigir que les partides de les espècies i productes regulats procedents de països no membres de la UE complisquen els requisits que estableix per a cada cas la normativa de sanitat vegetal. L'importador ha de sol·licitar autorització per a expedir el passaport fitosanitari abans de procedir al moviment del producte.

- Fusta o productes derivats procedents de zones demarcades o de països en què l'organisme està present**⁽¹⁾

D'espècies sensibles a *Bursaphelenchus xilophilus* (procedents de Portugal, certes zones de Castella i Lleó, Galícia i Extremadura, entre altres)

Troncs, fusta, escorça, estelles, partícules, deixalles o rebutjos: han d'anar acompanyats pel passaport fitosanitari o document anàleg en cas d'importació, que indica que han sigut sotmesos al tractament indicat per la normativa.

Embalatges o parts d'embalatges (taulers d'estiba, separadors, contenidors, plataformes per a càrrega, etc.): han d'anar marcats amb el segell NIMF15, que indica que els productes han sigut sotmesos al tractament indicat per la normativa.

D'espècies sensibles a *Anoplophora glabripennis*

Llenya, fusta en brut (inclús escorçada, sense albeca, escairada o tractada amb agents de conservació), fusta de grossària superior a 6 mm (serrada, desenrotllada, raspallada, escatada o unida pels seus extrems), aspres o travesses: han d'anar acompanyats pel passaport fitosanitari que indica que s'han escorçat i que han sigut sotmesos al tractament indicat per la normativa. En el cas d'importació, els productes han d'anar acompanyats per un document que certifiqui que procedeixen de zona lliure de l'organisme nociu, o bé que la fusta ha sigut escorçada i sotmesa al tractament indicat per la normativa. En tot cas, el material tractat ha d'anar marcat amb el segell HT.

Plaquetes, partícules, borumballes, deixalles o rebutjos de fusta: han de complir les mateixes especificacions que s'indiquen per al grup de productes anterior, presentant com a alternativa de tractament la transformació en trossos la dimensió màxima de la qual siga 2,5 cm. En aquest cas, no se aplica el que s'ha indicat de marcat amb segell HT.

Embalatges o parts d'embalatges: han d'anar marcats amb el segell NIMF 15, que indica que els productes han sigut sotmesos al tractament indicat per la normativa.

Espècies i productes forestals que requereixen passaport fitosanitari

En les taules adjuntes s'inclouen les espècies que s'empren en l'àmbit forestal, algunes altres arbòries i els productes procedents d'aprofitaments forestals. Aquestes llistes pateixen modificacions freqüents, per la qual cosa convé estar actualitzat⁽²⁾. Ha de consultar-se la normativa abans de realitzar importacions, ja que la introducció de certs vegetals o productes vegetals procedents de determinats països pot estar prohibida.

Espècies i productes forestals que requereixen passaport fitosanitari (estàndard)
Plantes i parts de plantes
Coníferes: <i>Abies</i> spp. (avets), <i>Cedrus</i> spp. (cedres), <i>Larix</i> spp. (làrixs), <i>Picea</i> spp. (pícees, avets), <i>Pinus</i> spp. (pins), <i>Pseudotsuga</i> spp. (pseudotsugues), <i>Tsuga</i> spp. (tsugues)
Fronzoses: <i>Amelanchier</i> spp. (corner), <i>Atriplex</i> spp. (salat), <i>Castanea</i> spp. (castanys), <i>Chamaerops humilis</i> (margalló) amb diàmetre de tija en la base superior a 5 cm, <i>Cotoneaster</i> spp. (cotoneàster), <i>Crataegus</i> spp. (arços blancs), <i>Malus</i> spp. (pomeres), <i>Platanus</i> spp. (plàtans d'ombra), <i>Populus</i> spp. (àlbers i xops), <i>Prunus</i> spp. (cirerer silvestre, aranyoner, etc.), <i>Pyrus</i> spp. (pereres), <i>Quercus</i> spp. (alzina, coscoll, surera, roures), <i>Rubus</i> spp. (esbarzers), <i>Sorbus</i> spp. (moixeres, servers), <i>Viburnum</i> spp. (marfull), <i>Withania</i> spp. (orobal)
Fruits i llavors
<i>Pinus</i> spp. (pins), <i>Pseudotsuga menziesii</i> (pseudotsuga, avet de Douglas)
Fusta
<i>Platanus</i> spp. (plàtans d'ombra)
Espècies forestals que requereixen passaport ZP per a certes destinacions
Plantes i parts de plantes
Coníferes: <i>Larix</i> spp. (làrixs), <i>Picea</i> spp. (pícees, avets), <i>Pinus</i> spp. (pins), <i>Pseudotsuga</i> spp. (pseudotsugues)
Fronzoses: <i>Amelanchier</i> spp. (corner), <i>Castanea</i> spp. (castanys), <i>Cotoneaster</i> spp. (cotoneàster), <i>Crataegus</i> spp. (arços blancs), <i>Eucalyptus</i> spp. (eucaliptus), <i>Malus</i> spp. (pomeres), <i>Populus</i> spp. (àlbers i xops), <i>Pyrus</i> spp. (pereres), <i>Quercus</i> spp. (excepte <i>Quercus suber</i>) (alzina, coscoll, roures), <i>Sorbus</i> spp. (moixeres, servers)
Pol·len
<i>Amelanchier</i> spp. (corner), <i>Cotoneaster</i> spp. (cotoneàster), <i>Crataegus</i> spp. (arços blancs), <i>Malus</i> spp. (pomeres), <i>Pyrus</i> spp. (pereres), <i>Sorbus</i> spp. (moixeres, serveres)
Llavors
<i>Castanea</i> spp. (castanys)

⁽¹⁾ Per a informació detallada de zones demarcades: www.magrama.gob.es/app/CPRP/CPRP1.apx
Per a informació general: www.habitatge.gva.es/web/medio-natural/el-nematodo-del-pino
⁽²⁾ Per a informació detallada sobre espècies i productes i requisits: www.magrama.gob.es/app/CPRP/CPRP1.apx
Per a llistat resumit: www.magrama.gob.es/es/agricultura/temas/sanidad-vegetal/pasaporte-fitosanitario/

Espècies forestals que requereixen passaport si procedeixen de certs orígens

Productes i espècies
Zones demarcades d'<i>Anoplophora chinensis</i> Plantes i parts de plantes: <i>Acer</i> spp.(arces), <i>Aesculus hippocastanum</i> (castany d'Índies), <i>Alnus</i> spp. (verns), <i>Betula</i> spp. (bedolls), <i>Carpinus</i> spp. (carpins), <i>Cornus</i> spp. (sanguinyols), <i>Corylus</i> spp. (avellaners), <i>Cotoneaster</i> spp. (cotoneàster), <i>Crataegus</i> spp. (arços blancs), <i>Fagus</i> spp. (faigs), <i>Malus</i> spp. (pomeres), <i>Platanus</i> spp. (plàtans d'ombra), <i>Populus</i> spp. (àlbers i xops), <i>Pyrus</i> spp. (pereres), <i>Rosa</i> spp. (rosers), <i>Salix</i> spp. (salzes), <i>Ulmus</i> spp. (oms)

Zones demarcades d'<i>Anoplophora glabripennis</i> Plantes i parts de plantes: <i>Acer</i> spp.(arces), <i>Aesculus</i> spp. (castany d'Índies), <i>Alnus</i> spp. (verns), <i>Betula</i> spp. (bedolls), <i>Carpinus</i> spp. (carpins), <i>Celtis</i> spp. (lledoners), <i>Corylus</i> spp. (avellaners), <i>Elaeagnus</i> spp (arbre del paradís i altres), <i>Fagus</i> spp. (faigs), <i>Fraxinus</i> spp. (fleixos), <i>Malus</i> spp. (pomeres), <i>Melia</i> spp (melias), <i>Morus</i> spp. (moreres), <i>Platanus</i> spp. (plàtans d'ombra), <i>Populus</i> spp. (àlbers i xops), <i>Prunus</i> spp. (cirerers), <i>Pyrus</i> spp. (pereres), <i>Quercus rubra</i> (roure americà), <i>Robinia</i> spp. (robínies), <i>Salix</i> spp. (salzes), <i>Sophora</i> spp. (sòfores), <i>Tilia</i> spp. (til·lers), <i>Ulmus</i> spp. (oms) Fusta: la d'aquestes espècies
--

Zonas demarcadas de <i>Bursaphelenchus xilophilus</i> Plantes i parts de plantes: <i>Abies</i> spp. (avets), <i>Cedrus</i> spp. (cedres), <i>Larix</i> spp. (làrixs), <i>Picea</i> spp. (pícees, avets), <i>Pinus</i> spp. (pins), <i>Pseudotsuga</i> spp. (pseudotsugues), <i>Tsuga</i> spp. (tsugues) Fusta: coníferes, excepte troncs i fusta serrada de <i>Taxus</i> spp. (teixos) i <i>Thuja</i> spp. (tuies) Escorça: totes les coníferes
--

Zonas demarcadas de <i>Xylella fastidiosa</i> Plantes i parts de plantes: <i>Acer pseudoplatanus</i> (auró blanc), <i>Asparagus acutifolius</i> (esparreguera), ciertas especies de <i>Cistus</i> (estepes), <i>Coronilla valentina</i> (coronil·la, coroneta), <i>Cytisus scoparius</i> (granera), <i>Genista</i> spp. (ginestes), <i>Laurus nobilis</i> (llorer), <i>Lavandula</i> spp. (lavandes, espígol), <i>Myrtus communis</i> (murta), <i>Nerium oleander</i> (baladre), <i>Olea europaea</i> (olivera), <i>Phillyrea latifolia</i> (coralet), <i>Prunus</i> spp. (cireres), <i>Quercus suber</i> (surera), <i>Rhamnus alaternus</i> (aladem), <i>Rosmarinus officinalis</i> (romer), <i>Spartium junceum</i> (ginesta)
--

EEUU - espècies sensibles a <i>Phytophthora ramorum</i> Plantes i parts de plantes: <i>Acer pseudoplatanus</i> (auró blanc), <i>Arbutus unedo</i> (alborç), <i>Arctostaphylos</i> spp. (boixerola), <i>Calluna vulgaris</i> (cepell), <i>Castanea sativa</i> (castany), <i>Fagus sylvatica</i> (faig), <i>Fraxinus excelsior</i> (fleix), <i>Laurus nobilis</i> (llorer), <i>Pseudotsuga menziesii</i> (pseudotsuga, avet de Douglas), <i>Quercus</i> spp. (alzina, coscoll, surera, roures), <i>Salix caprea</i> (salze), <i>Sequoia sempervirens</i> (secoia), <i>Taxus</i> spp. (teixos), <i>Viburnum</i> spp. (marfulls)

Normativa

- Directiva 2000/29/CE del Consell, de 8 de maig, relativa a les mesures de protecció contra la introducció en la Comunitat d'organismes nocius per als vegetals o productes vegetals i contra la seua propagació en l'interior de la Comunitat, i Reial Decret 58/2005, de 21 de gener, pel qual s'adopten mesures de protecció contra la introducció i difusió en el territori nacional i de la Comunitat Europea d'organismes nocius per als vegetals o productes vegetals, i també per a l'exportació i trànsit cap a països tercers.
- Directiva 92/90/CEE de la Comissió, de 3 de novembre, per la qual s'estableixen les obligacions a què estan subjectes els productors i importadors de vegetals, productes vegetals o altres objectes, i també les normes detallades per a la seua inscripció en un registre; Ordre de 17 de maig de 1993 per la qual s'estableixen les obligacions a què estan subjectes els productors, comerciants i importadors de vegetals, productes vegetals i altres objectes, i també les normes detallades per a la seua inscripció en un registre oficial, i Ordre de 24 de maig de 1993, de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, per la

qual es crea el Registre Oficial de Productors, Comerciants i Importadors de Vegetals i per la qual es donen normes complementàries per a l'expedició del passaport fitosanitari.

- Ordre de 17 de maig de 1993 per la qual s'estableix la normalització dels passaports fitosanitaris destinats a la circulació de determinats vegetals, productes vegetals i altres objectes dins de la Comunitat, i per la qual s'estableixen els procediments per a l'expedició de tals passaports i les condicions i procediments per a la seua substitució.
- Reial Decret 637/2006, de 26 de maig, pel qual s'estableix el programa nacional d'eradicació i control del fong de les coníferes *Fusarium circinatum* Niremberg et O'Donnell i modificacions posteriors.
- Diferents decisions de la Comissió en què s'estableixen mesures específiques per a certs organismes: 2002/757/CE per a *Phytophthora ramorum*, 2007/433/CE per a *Gibberella circinata*, 2012/138/UE per a *Anoplophora chinensis*, 2012/535/UE per a *Bursaphelenchus xylophilus*, 2015/789/UE per a *Xylella fastidiosa*, 2015/893 per a *Anoplophora glabripennis*, i modificacions posteriors d'algunes d'aquestes.

Tècnics de contacte

- Secció Forestal - Servei Territorial de Medi Ambient - Alacant
C/ Professor Manuel Sala, 2 - 03003 Alacant
Tel. 96 593 82 14 / gazquez_jua@gva.es
- Secció Forestal - Servei Territorial de Medi Ambient - Castelló
Avda. Germans Bou, 47 - 12003 Castelló de la Plana
Tel. 96 435 88 33 / romero_glo@gva.es
- Secció Forestal - Servei Territorial de Medi Ambient - València
C/ Gregorio Gea, 27 - 46009 València
Tel. 96 342 67 75 / saiz_mca@gva.es
- Secció de Sanitat Vegetal
C/ Castán Tobeñas, 77. Ciutat Administrativa 9 d'Octubre -Edifici B3 - planta 2 - 46018 València
Tel. 96 124 72 70 / sanchez_mdonie@gva.es

PASSAPORT FITOSANITARI:
CONTROL D'ORGANISMES
NOCIUS EN ESPÈCIES
FORESTALS

Depòsit legal: V-2314-2016

